

UZASADNIENIE
DO PROJEKTU UCHWAŁY
W SPRAWIE PRZEKAZANIA SKARGI DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU
ADMINISTRACYJNEGO W GLIWICACH

W dniu 22.11.2023r. została złożona Skarga przez Pana _____ na Uchwałę Rady Miejskiej Cieszyna nr XIII/133/19 z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania na terenie Cieszyna obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, zwaną dalej „uchwałą krajobrazową”. Wniesiona skarga dotyczy zapisów §30 ust 1 oraz ust §30 ust 3 pkt 1) i 2) określających terminy dostosowania do uchwalonych zapisów tablic i urządzeń reklamowych istniejących w dniu wejścia w życie Uchwały Krajobrazowej. Skarżący twierdzi, że Uchwała narusza zasadę równego traktowania podmiotów znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej twierdząc, że podmioty, które dokonały legalizacji inwestycji na podstawie ustawy prawo budowlane winny być potraktowane w ten sam sposób, tj. powinien być zastosowany ten sam termin dostosowania dla podmiotów, które usytuowały tablicę reklamową na podstawie „decyzji o pozwoleniu na budowę” oraz dla tych, które dokonały „zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę” (zwane dalej zgłoszeniem). Skarżący dodaje jeszcze, że nie brał udziału w konsultacjach społecznych gdyż „nie był o nich poinformowany”.

Zgodnie z art 54 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi należy przekazać skargę sądowi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę, w terminie trzydziestu dni od dnia jej otrzymania. Przekazanie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego winno nastąpić w drodze uchwały.

Odnosząc się do stawianych w skardze zarzutów Burmistrz Miasta Cieszyna stwierdziła:

Montaż tablic i urządzeń reklamowych podlega regulacji w ustawie Prawo budowlane w zakresie kwalifikacji obiektu budowlanego oraz ustalenia trybu postępowania. W zależności od tego, do jakiej kategorii obiektów budowlanych zalicza się dane urządzenie, jego instalacja będzie wymagać zgłoszenia bądź uzyskania pozwolenia na budowę.

Ustawa określa zasady montażu dwóch rodzajów urządzeń reklamowych:

- wolnostojących trwale związanych z gruntem – budowli, o których mowa art 3 pkt 3 ustawy – w tym przypadku konieczne jest uzyskanie pozwolenia na budowę,
- tablic i urządzeń reklamowych w rozumieniu art 29 ust. 3 pkt 3c – przepis przewidziany dla wykonania robót polegających na instalowaniu tablic i urządzeń reklamowych, z wyjątkiem reklam świetlnych i podświetlanych usytuowanych poza obszarem zabudowanym – gdy wystarczające jest zgłoszenie właściwemu organowi.

Przy konstruowaniu projektu uchwały krajobrazowej przyjęto zatem następującą wykładnię:

1. Reklama wolnostojąca trwale związana z gruntem (będąca budowlą) – wymaga pozwolenia na budowę.
2. Instalacja tablic i urządzeń reklamowych, które nie są budowlą trwale związane z gruntem – wymaga zgłoszenia.

W odniesieniu do wolnostojących tablic i urządzeń reklamowych w uchwale krajobrazowej określono termin podstawowy dostosowania jako 48 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały. Dłuższy termin dostosowania umożliwiono dla nośników będących budowlą, sytuowanych na podstawie pozwolenia na budowę.

Wielkość tablicy reklamowej nie jest jedyną wytyczną rozróżniającą tablice i urządzenia reklamowe. W §13 uchwały krajobrazowej określono standardy jakościowe dla tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, niebędących szyldami. Przepis §13 pkt 1) stanowi:

„w przypadku zastosowania formy wolnostojącej - obowiązek trwałego związania z gruntem, a w przypadku występowania fundamentu obowiązek jego umieszczenia pod powierzchnią terenu lub z zachowaniem wspólnego poziomu górnej krawędzi płyty fundamentowej z płaszczyzną gruntu lub nawierzchni, na której tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe jest sytuowane, z wyłączeniem urządzeń reklamowych w formie walca”.

W wyniku dokonanej analizy na terenie miasta Cieszyna stwierdzono, że istnieje sporo nośników reklamy nie związanych z gruntem, które dociążane są elementami betonowymi w sposób nieestetyczny. Jest to niepożądany element w krajobrazie, w związku z tym zapisy uchwały sprecyzowano w taki sposób, by w przyszłości wyeliminować tego typu działania. O ile cztery nośniki reklamy wymienione w treści pisma skarżącego nie stanowią takowego problemu, to przyjęcie zasady dopuszczenia tablic reklamowych jedynie na podstawie zgłoszenia (a więc, gdy nie ma wymogu trwałego związania z gruntem) stanowiłoby niepożądaną regułę. Doprowadziłoby do sytuacji, gdzie przez 6 kolejnych lat tego typu nośniki mogłoby istnieć w przestrzeni, podczas gdy intencją zapisów uchwały było wyeliminowanie takich praktyk.

Pierwotną intencją było założenie dłuższe terminu dostosowania jedynie dla budowli będących szyldami – a więc w miejscu prowadzonej działalności. Przepis ten został rozszerzony o pozostałe reklamy wskutek pozytywnego rozpatrzenia uwag wniesionych w trakcie konsultacji projektu uchwały. Projekt uchwały był szeroko konsultowany dwukrotnie (w trakcie procedury określonej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, oraz podczas dodatkowych, nieobowiązkowych i szeroko zakrojonych konsultacji społecznych).

Konsultacje społeczne prowadzone były w formie:

- a) informacji na stronie internetowej projektu uchwały z broszurą informacyjną,
- b) dialogu społecznego – spotkanie otwarte oraz spotkanie warsztatowe,
- c) dialogu społecznego – indywidualne spotkania konsultacyjne z przedsiębiorcami, mieszkańcami i właścicielami nieruchomości,
- d) zbieranie wniosków przez: biuro podawcze UM Cieszyna, adres e-mail: urząd@um.cieszyn.pl, adres e-mail: krajobraz.cieszyn@gmail.com oraz formularz online na stronie internetowej projektu.

Uprawnionymi do udziału w konsultacjach byli:

- a) mieszkańcy Gminy Cieszyn,
- b) właściciele, użytkownicy i najemcy nieruchomości położonych na obszarze Gminy Cieszyn,
- c) przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie Gminy Cieszyn.

Dniem rozpoczęcia konsultacji był 23 kwietnia 2019r., a ich zakończenia 21 maja 2019r., przy następującym sposobie realizacji:

- a) publikacja na stronie internetowej 23 kwietnia 2019 r.,
- b) przeprowadzenie dialogu społecznego w terminie 06-10 maja 2019 r.,
- c) zbieranie wniosków w terminie 07-21 maja 2019 r.

Proceder zastosowany w Cieszynie stał się wytyczną „dobrą praktyką” dla innych miast w Polsce. Bezasadnym jest stwierdzenie skarżącego, iż nie był informowany o konsultacjach społecznych uchwały. Spełniony został zapis art 37b pkt 8) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowiący, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) „ogłasza w prasie lokalnej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie o wyłożeniu projektu uchwały...”. Dodatkowo do komunikacji z mieszkańcami i przedsiębiorcami zastosowano o wiele więcej środków przekazu, niż przewidują przywołane przepisy. Już po wprowadzeniu uchwały informacja o konieczności dostosowania do zapisów uchwały została dostarczona wszystkim podatnikom w korespondencji dotyczącej wysokości podatku.

Podsumowując przedstawione argumenty należy uznać, że istnieje zróżnicowanie pomiędzy tablicami i urządzeniami reklamowymi sytuowanymi na podstawie pozwolenia na budowę od tych, które sytuowane mogą być na podstawie zgłoszenia. Stosownie do przepisów prawa budowlanego, urządzenia reklamowe wolno stojące trwale związane z gruntem uznawane są za budowlę. Termin dostosowania określony w uchwale krajobrazowej przewidziano dłuższy dla budowli (a więc obiektów wybudowanych), a nie instalacji tablic i urządzeń reklamowych. Pożądanym standardem dla reklam określonym w uchwale jest trwale związanie z gruntem w przypadku reklam wolnostojących. Oba powyższe warunki narzucają przeprowadzenia procedury pozwolenia na budowę. Dokonanie jedynie „zgłoszenia robót niewymagających pozwolenia na budowę” nie zapewnia uzyskania określonych standardów. Nie ma podstaw do uznania również zasadności stwierdzenia skarżącego, iż nie był informowany o konsultacjach społecznych uchwały. Nie ma wymogów prawnych, by indywidualnie informować każdego mieszkańca lub podmiot zainteresowany o prowadzonych konsultacjach, odbywa się to poprzez dostępne środki komunikacji jak media tradycyjne i internetowe.

Wobec powyżej powyższego skargę należy uznać za bezzasadną.